

PÕHITÕED

pindalatoetuste ja
MAK loomatoetuste
taotlemisel 2020

Taotluste vastuvõtt

2.-21. maini 2020

Tartu 2020

Hea klient!

See infovihik on Teile abiks pindalatoetuste ja maaelu arengukava 2014-2020 (MAK) loomatoetuste taotlemisel. Täpsed toetuste saamise tingimused on sätestatud maaeluministri määrustes ning lahti kirjutatud juhendites „Abiks taotlejale“, mida leiab PRIA koduleheküljelt www.pria.ee.

Milliseid toetusi saab taotleda?

Otsetoetused:

- ühtne pindalatoetus (ÜPT) ning kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus (ROH);
- noore põllumajandustootja toetus (NPT);
- puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetus (PKV);
- jätkata saab väikepõllumajandustootjate toetuse (VPT) kavas osalemisega.

Üleminekutoetused:

- põllumajanduskultuuri üleminekutoetus (PTO);
- heinaseemne üleminekutoetus (SEL).

MAK 2014-2020 toetused:

1. Keskkonna- ja kliimameede ehk põllumajanduslik keskkonnatoetus:
 - keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM);
 - keskkonnasõbraliku aianduse köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimakasvatuse ning maasikakasvatuse toetus (KSK);
 - keskkonnasõbraliku aianduse puuvilja- ja marjakasvatuse toetus (KSA);
 - piirkondlik mullakaitse toetus (MULD);
 - piirkondlik veekaitse toetus (VESI);
 - kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus (SORT);
 - ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL);
 - poolloodusliku koosluse hooldamise toetus (PLK).
2. Mahepõllumajandusele ülemineku toetus ja mahepõllumajandusega jätkamise toetus (MAH).
3. Loomade heaolu toetus (LHT).
4. Natura 2000 alal asuva põllumajandusmaa kohta antav toetus (NAT).

OLULISEMAD MUUDATUSED VÕRRELDES 2019. AASTAGA¹

- Pindalatoetuste taotlusel ja maksetaotlusel on otstarbe veerus senise haljalt koristatava kultuuri asemel kaks võimalust: haljalt koristatavad taimed haljasmassi saamiseks, k.a taastuenergia tootmiseks (HM), või rohumaana loomade karjatamiseks (KAR).
- 2019. a pindalatoetuste taotluste ja maksetaotluste andmete alusel vähenes Eesti riigi tasandil püsirohumaa suhtarv võrreldes 2015. a kehtestatud võrdlussuhtarvuga alla 5% (täpsemalt 4,92%), millega loetakse 2020. a püsirohumaa suhtarv riigi tasandil säilitatuks. Püsirohumaa säilitamise kohustuse täitmiseks peab põllumajandustootja säilitama oma eelmisel aastal taotlusele märgitud püsirohumaa pindala. Kui püsirohumaa antakse üle teisele põllumajandustootjale, läheb vastuvõtjale üle ka püsirohumaa säilitamise kohustus. Riigi tasemel püsirohumaa suhtarvu vähenemisel üle 5% tuleb püsirohumaa etteantud pindala ulatuses tagasi rajada nendel taotlejatel, kelle kasutuses on viimase kahe aasta jooksul ülesharitud püsirohumaid.
- Taotlejad, kelle kasutuses on maad, millele kehtib 2016. ja 2018. a lõpul määratud ning eelnevatel aastatel täitmata püsirohumaa tagasirajamise kohustus, peavad rajama püsirohumaa määratud ulatuses tagasi. 2017.-2019. aastal tagasirajatud püsirohumaa (TAR) kasutusotstarvet ei tohi muuta, sh püsirohumaa üleskündmise korral.
- Käesoleval aastal ei saada PRIA individuaalseid teavitusi taotlejatele, kui püsirohumaa suhtarv on riigi tasemel võrdlussuhtarvuga võrreldes vähenenud üle 4%. Vastavasisuline teave avaldatakse PRIA kodulehel ning PRIA infokirjas.
- 2019. aastal võis KSM toetust taotleda ka viienda aasta rohumaa kohta tingimusel, et sellel maal oli 2018. aastal KSM kohustus ja hiljemalt heintaimede kasvatamise viiendale järjestikusele aastale järgneval kohustuseaastal s.t hiljemalt 15.06.2020. aastal kasvatatakse seal teravilja, kaunvilja, rühvelkultuuri, õlikultuuri, kiukultuuri, muud tehnilist kultuuri, köögivilja, maasikat, ravim- või maitsetaimi või hoitakse seda maad mustkesas. 2020. aastal seda erisust ei ole, see tähendab, et heintaimi võib kasvatada kuni neljal järjestikusel aastal.
- Kõik taotlejad, kellel lõppes 5-aastane MAK toetuse kohustuseperiood 31.12.2019, saavad 2020. aastal kohustust 1 aasta võrra pikendada. Kohustuseperioodi pikendamiseks esitab taotleja taotlemisperioodil pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse, millel teeb märke kohustuseperioodi pikendamise kohta.
- Kui taotleja, kelle kohustus lõppes 31.12.2019, ei soovi ise kohustust pikendada, aga soovib selle üle anda, saab ta esitada PRIAle kohustuse üleandmise-ülevõtmise teate. Taotleja, kes võtab kohustuse üle, peab kinnitama kohustuse ülevõtmist.
- 2020. aastal on uut kohustust võimalik võtta ainult PLK toetuse ja OTL toetuse taotlemisel.
- KSM kohustust ei saa asendada MAH, MULD, VESI maa rohumaa hoidmise või KSA kohustusega.
- KSA kohustust ei saa asendada MAH kohustusega.
- MULD kohustust ei saa asendada VESI maa rohumaa hoidmise kohustusega, kuid erandina on lubatud MULD kohustus asendada PLK kohustusega.
- MAH kohustust ei saa asendada VESI maa rohumaa hoidmise kohustusega, kuid erandina on lubatud MAH kohustus asendada PLK kohustusega.
- KSA toetuse puhul ei ole lubatud suurendada esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindala **üle** 15 protsendi.
- MULD toetuse puhul ei ole lubatud suurendada esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindala **üle** 20 protsendi.

¹ Trükise koostamise ajal ei ole kõiki COVID-19 kriisi tõttu vajalikke muudatusi võimalik veel ette näha. Palume kindlasti taotluse esitamise ajal teave määrustest üle kontrollida.

- MAH kohustust ei saa 2020. aastal suurendada. Erandina saab esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindala suurendada kuni 15 protsenti põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetuse saaja, kelle noore ettevõtja toetuse taotluse rahuldamise otsus on tehtud 2018. või 2019. aastal.
- KSM toetuse puhul ei nõuta täienduskoolitusel osalemist, kui kohustus võetakse üle pärast neljandat kohustuseaastat ja kohustuse ülevõtjal ei olnud varem KSM kohustust.
- MAH toetuse puhul ei nõuta algkoolitusel, täienduskoolitusel ega õppepäeval osalemist, kui kohustus võetakse üle pärast neljandat kohustuseaastat ja kohustuse ülevõtjal ei olnud varem MAH kohustust.
- 2019. aastal võis MAH toetust taotleda kuni 3-aastaste külvikorras olevate rohumaa ühikumäärarühmis ka kuni nelja aasta vanuse rohumaa kohta tingimusel, et sellel maal oli 2018. a MAH kohustus ja hiljemalt heintaimede kasvatamise neljandale järjestikusele aastale järgneval kohustuseaastal, s.t hiljemalt 15.06.2020. aastal kasvatatakse seal teravilja, kaunvilja, rühpelkultuuri, õlikultuuri, kiukultuuri, muud tehnilist kultuuri, köögivilja, maasikat, MAH määruse lisas nimetatud ravim- või maitsetaimi või puuvilja- või marjakultuuri. 2020. aastal seda erisust ei ole, see tähendab, et heintaimi võib kasvatada kuni kolmel järjestikusel aastal.
- PLK toetust saab taotleda karjatatava puisniidu kohta 250 eurot hektar.
- 2020. aastast saab OTL toetust taotleda ka kihnu maalamba pidamise eest.
- 2020. aastal tõuseb eesti vuti kohta makstav toetuse määr neljalt eurolt kuuele eurole.
- 2020. aastal lisandub võimalus saada LHT toetust suuremal pinnal peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmise eest.
- e-PRIAs valmis teenus „Põllumassiivide muudatused“ (leitav e-PRIA → Valdused → Põllumassiivide muudatused). Läbi uue teenuse saab esitada avaldusi põllumassiivide ja maastikuelementide muutmiseks ja registrisse kandmiseks. Lisandunud on võimalus vaadata endaga seotud põllumassiivide registri seisu ühtses nimekirjas.

Millal taotleda?

Toetuste taotluste vastuvõtuperiood on 2.-21. maini. Hilinenud taotluste vastuvõtt toimub 22. maist 15. juunini. Kui taotlus on esitatud nädalavahetusel või riigipühäl, loetakse hilinenud päevade arvestamisel taotlus esitatuks nädalavahetusele või riigipühale järgneval esimesel tööpäeval. Kuni 15. juunini võite esitatud taotlusel põldude andmeid muuta, põlde lisada või põllu pindala suurendada.

VPT kavaga liitunud taotleja, kes esitab taotluse ja taotleb otsetoetusi, jätkab kavas osalemist seni, kuni ta ei ole teinud taotlustele kavas osalemisest loobumise märget. VPT kavas osalemisest on võimalik loobuda kuni 15. juunini.

Kui olete otsustanud toetust taotleda

- Tutvuge palun PRIA kodulehekülje www.pria.ee kategooriate „Põllud ja metsandus“ ja „Loomad ja kalandus“ toetuste lehtedel asuvate infomaterjalidega. See on kindlasti vajalik, sest senine kogemus toetuste menetlemisel näitab, et nõuded ei ole taotlejatele alati selged. Mitmeaastaste kohustustega toetuste taotlemisel tuleb toetuse saamise tingimusi täita kogu kohustuseperioodi jooksul ja mõnel juhul sõltuvalt nõuete sisust ka kauem. Juhenditest „Abiks taotlejale“ leiate lisaks nõuete selgitustele täpsed juhised taotluse täitmise ja esitamise kohta.
- Palun ajakohastage oma põlluraamat ja täpsustage nende maa-alade pindalad, mille kohta kavatsete toetusi taotleda.
- Uutest maadest ja olemasolevate põllumassiivide ning säilitatavate maastikuelementide piiride muudatustest saab PRIAt teavitada [e-PRIA](#) teenuse „Põllumassiivide muudatused“ (leitav e-PRIA → Valdused → Põllumassiivide muudatused) kaudu. Põhjalikum selgitus põllumassiivi registriga seotud toimingute kohta on [PRIA kodulehel](#). Kui teie kasutuses oleval maal on [nõuetele vastavuse](#)

raames säilitatavaid maastikuelemente, mis pole veel arvatud põllumajandusmaa pindala hulka, siis saate sellest PRIAt sama teenuse kaudu teavitada. Säilitatavad maastikuelemendid on:

- kraav, kiviaed, puude rida, hekk, põllusaar ja metsasiil;
- [looduskaitseseaduse](#) § 4 lõike 1 alusel kaitse all olev looduse üksikobjekt – üksik puu, kivi (sh rahn või kivikülv) ja allikas;
- [muinsuskaitseseaduse](#) § 11 lõigetes 2, 3 ja 6 sätestatud kinnismälestis – matusepaik, muistne põld, lohukivi, kultusekoht, tee ja sild;
- pärandkultuuriobjektina kaardistatud mälestuskivi, pärimustega allikas, puu, kivisild, kivitruup, munakivitee ja karjatanum.

Esitage taotlus endale sobival ajal ja sobivas kohas!

Taotlusi saab esitada [e-PRIA](#) portaalis ööpäevaringselt alates 2. maist.

NB! Eriolukorrast tulenevalt ei pruugi PRIA teenindusbürood olla avatud terve taotlusperioodi jooksul. Teenindusbürood on suletud vähemalt eriolukorra lõpuni.

e-PRIA kliendarvuti kasutamiseks PRIA maakondlikus teenindusbüroos saate aja broneerida internetis <http://web.pria.ee/broneering/>, või [teenindusbüroode telefonidel](#).

Kindlasti palume kaasa võtta oma ID-kaart koos PIN-koodidega. Meie klienditeenindajad aitavad teil vajadusel e-PRIAs taotlust esitada.

Kui soovite taotleda toetust põllumajandusmaa kohta, millel kasvatatakse kanepit, siis tuleb eraldi esitada külvatud kanepiseemne müügipakendi originaaletiketid ajavahemikul 2.-21. maini või hilinenult hiljemalt 15. juuniks.

Kui taotlete SORT toetust kohalike puuvilja- ja marjasortide kasvatamise eest, siis tuleb eraldi esitada viljapuude kasvatamise puhul taimepass, sõstraliste ja karusmarjaliste taimede puhul tarnija dokument. Kui soovite taotleda SORT toetust kohalikku sorti põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, siis tuleb eraldi esitada külvatud kultuuri sertifitseeritud seemne müügipakendi originaaletikett.

Taotluse juurde kuuluvad originaaldokumendid tuleb esitada PRIA maakondlikku teenindusbüroosse või esitada PRIAle posti teel. Teenindusbüroos need tembeldatakse esitamise kuupäevaga, tehakse nendest koopia ja originaalid tagastatakse. Kui PRIA teenindusbürood on eriolukorra tõttu suletud, tuleb originaaldokumendid esitada PRIAle posti teel, PRIA saadab originaaldokumendid postiga tagasi. Taotlejad, kes on juba eelneval aastal PRIAle esitanud taimede taimepassid või tarnija dokumendid varasemalt istutatud istikute kohta ja nende alusel on toetust makstud, ei pea neid uuesti esitama. Kui taimepass ei ole säilinud, esitab taotleja Eesti Aiandusliidu eksperdi arvamuse (originaaldokumendi) selle kohta, millise sordiga on tegemist. Puukooli või tootmisaia omanikud saavad ise tellida Eesti Aiandusliidu puuviljanduskomisjonilt sordiehtsuse kohta eksperdi arvamuse.

Taotluse esitamine e-PRIAs

Pindalatoetuste taotlemiseks vajalikud teenused asuvad vanas [e-PRIAs](#).

Vajalikud juhendid e-PRIA kasutamise kohta leiате PRIA kodulehelt Infokeskuse [e-PRIA kasutamise juhendid kategooria](#) alt ja e-PRIA portaalist vastava teenuse juurest.

Pindalatoetuste taotlemise kohta on kodulehe [e-PRIA kasutamise juhendite](#) leheküljel ka videojuhendid, mis juhatavad samm-sammult läbi kogu teenuse. e-PRIA portaali sisenemiseks on teil vaja ID-kaarti või Mobiil-IDd. Siseneda on võimalik ka kasutades TARA (turvaline autentimine asutuste

e-teenustesse) teenust, kus lisavõimalusena saab sisse logida kasutades pangalinkki või Smart-IDd. Euroopa Liidu kodanikel on lisaks võimalik e-PRIAsse sisse logida, kasutades nende päritoluriigi autentimisvahendeid.

e-PRIAsse sisenedes suunatakse teid pärast kasutustingimustega nõustumist kontrollima kliendi andmeid. Kui Te ei ole veel PRIA klient või kliendiandmeid on vaja muuta, valige siniselt menüürealt „*Kliendi andmed*“. Volituste andmine kõigi e-PRIA teenuste kasutamiseks toimub teenuses „*Esindusõigused ja volitused*“.

Enne vanasse e-PRIAsse liikumist tuleb teha esindatava valik ning seejärel valida ülemiselt siniselt menüürealt „*Vana e-PRIA*“. Pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse leiate pärast vanasse e-PRIA portaali sisenemist menüüst „*Teenused*“ pindalatoetuste alalõigust. Taotluse esitamisel on kohustustega seotud toetusliikide juures personaalselt Teile mõeldud lisainfo, samuti toimuvad enne taotluse esitamist eelkontrollid, mis annavad märku võimalikest vigadest teie taotlusel. Enne taotluse esitamist kuvatakse Teile koondinfo, kus näidatakse andmed taotletavate toetuste, põldude arvu ja hektarite kohta. Lisaks on koondinfos näha, millised teated taotluse esitamisel kuvati ja millised vormid tuleb lisaks esitada.

Teenuses „*Minu põllud*“ saate joonistada põldude piirid ja salvestada põldudega seotud andmed. Kui muudate pärast taotluse esitamist põldude andmeid teenuses „*Minu põllud*“ ning esitate taotluse muudatusavalduse, siis kajastuvad muudetud andmed ka muudatusavaldusel. PLK alasid saab teenuses „*Minu niidud*“ joonistada ja Keskkonnaametile kooskõlastamiseks esitada alates 2. maist.

NB! Ainult põldude ja/või PLK alade joonistamisest toetuse taotlemiseks ei piisa. Taotluste vastuvõtuperioodil tuleb need lisada taotlusvormile ja seejärel esitada taotlus.

Lisaks pindalatoetuste taotlusele saate e-PRIAs esitada ka toetusega seotud taotlusvormi ja toetuste taotlemiseks vajalikke muid andmeid/dokumente.

Kui jääte e-PRIA kasutamisel hätta, küsige abi pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679 või e-posti aadressil info@pria.ee.

Kui vajate taotluse täitmise ja esitamise juures Maaelu Edendamise SA konsulendi abi, siis leiate kontaktid nõuandeteenistuse kodulehelt <https://www.pikk.ee/kontakt/>.

Kuidas toimida toetusõiguste pärimise puhul?

Toetusõiguste omandamiseks pärimise teel tuleb esitada PRIAle avaldus või soovituslik vorm PT52 (Täiendava otsetoetuse toetusõiguste üleandmise-ülevõtmise teade) ja pärimisõiguse tunnistuse koopia.

Toetuste taotlemine põllumajandusliku majapidamise/ettevõtte ülevõtmisel

Kui pärast toetuse taotluse esitamist läheb kogu põllumajanduslik majapidamine/ettevõtte ühelt omanikult üle teisele, on selle üle võtnud isikul võimalik 22. maist kuni 1. septembrini esitada PRIAle teave põllumajandusliku majapidamise/põllumajandusettevõtte üleandmise/ülevõtmise kohta ja taotlus toetuste maksmiseks ülevõtjale.

Ülevõtmise puhul antakse kõik üleandja toetuse taotlemisega kaasnevad õigused ja kohustused (sh püsirohumaa säilitamise kohustus) ülevõtjale.

Järgige tähtaegu!

Pärast vastuvõtuperioodi ehk 15. juunit esitatud taotlusi menetlusse ei võeta. Taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks saab muudatusi teha 15. juunini või kuni PRIA saadetud esialgse kontrolli teatises, järelepärimises või e-PRIAs antud teates toodud tähtjani. Taotluses esinevate puuduste tähtaegselt kõrvaldamata jätmisel jätab PRIA taotluse või muudatuse asjakohase toetuse osas läbi vaatamata. Toetusnõuetega seotud muudatuste tähtaegselt tegemata jätmisel rakendab PRIA õigusaktides sätestatud vähendamisi ja väljaarvamisi.

LÜHIDALT NÕUETEST

Nõuetele vastavus

Nõuetele vastavuse süsteem koosneb maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuetest (HPK) ja kohustuslikest majandamisnõuetest (KM). Nõudeid peavad järgima pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlejad kogu kalendriaasta jooksul. Nõuded on seotud toetusesaaja põllumajandusliku tegevuse ja kogu põllumajandusliku majapidamise maaga. Nõuetele vastavuse süsteemi nõuded ei kohaldu ainult VPT kavas osalejatele ja üleminekutoetustele.

Nõuetele vastavuse süsteemi mistahes nõude rikkumise korral vähendatakse kõikide taotletud MAK ja otsetoetuste pindala- ja loomatoetuste summasid.

Põhjalikum info nõuetele vastavuse süsteemi kohta on PRIA kodulehel Infokeskuses Info- ja abimaterjaliide [Nõuetele vastavuse](#) lehel.

OTSETOETUSED

Otsetoetuste saamise üldised nõuded

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, juriidilised isikud ning juriidilise isiku staatusega isikute ühendused.

- Toetuse taotleja peab vastama aktiivse tootja nõuetele. Aktiivseks põllumajandustootjaks loetakse taotleja, kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega, milleks on põllumajandustoodete kasvatamine või tootmine, sh saagikoristus, lüpsikarja pidamine, põllumajandusloomade aretamine ja pidamine või põllumajandusmaa hoidmine karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras ilma tavapärasest erinevaid põllumajandusmeetodeid või -masinaid vajava ettevalmistuseta. Alates 2019. aastast loetakse aktiivseks tootjaks need, kes tegelevad põllumajandusliku tegevusega; enam ei kontrollita aktiivse põllumajandustootja nõuetele vastamist Äriregistri ning Maksu ja Tolliameti andmete põhjal Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatorisse (EMTAK) märgitud tegevuste alusel.
- Toetust saab taotleda vähemalt 1 ha toetusõigusliku põllumajandusmaa kohta. Toetusõiguslikud on põllud, mis asuvad põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kantud põllumassiividel, nende pindala on vähemalt 0,30 ha ning seal ei kasva rohkem kui 50 puud/põõsast hektari kohta. Toetusõigusliku pindala hulka ei loeta põllumassiivi sees paiknevaid üle 0,01 ha suuruseid maa-alasid, kus põllumajandustootmine ei ole võimalik. Maastikuelemendid, mis kuuluvad HPK nõuete alla ja on nõuetekohaselt deklareeritud, arvestatakse toetusõigusliku põllumajandusmaa hulka.

- Toetust saab taotleda harilikku kanepi kasvatamisel sortidele, mis on olemas ühtses Euroopa Liidu põllukultuuride sordilehes ja mille tetrahüdrokannabinooli (THC) sisaldus on kuni 0,2%.
- Taotleja võib kasvatada lühikese raieringiga paju (*Salix*) põllumajandusmaal, mille mulla keskmine boniteet on kuni 35 hindepunkti. Taotluseluses pajuistandikus peab tegema raiet hiljemalt igal viiendal aastal pärast istandiku rajamist või eelmist raiet. Kui raiet pole tehtud, nõutakse eelnevatel aastatel makstud toetused tagasi.
- Laada, näituse, spordivõistluse, põllumajandusloomade oksjoni või meelelahutusürituse korraldamiseks, telkimiseks, talispordialade harrastamiseks või väljaspool taimekasvatuse perioodi metsamaterjali ajutiseks ladustamiseks kasutatav põllumajandusmaa on toetusõiguslik, kui selline tegevus ei kahjusta põllumajanduskultuuri kasvatamist, rohukamarat või mullapinda ning seda maad saab pärast neid tegevusi võtta kasutusele põllumajanduslikuks tegevuseks ilma lisakuludeta. Põllumajandusliku tegevusena käsitletakse [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1307/2013](#) artikli 4 punkti c kohaselt põllumajanduslikku tootmist või põllumajandusmaa hooldamist.
- Põllumajandusmaa (sh kaitstaval loodusobjektidel asuva põllumajandusmaa) hooldamisena käsitletakse rohumaad või sööti jäetud maa niitmist või muul viisil hooldamist vähemalt ühel korral enne 20. augustit. Niidetud rohi peab olema kokku kogutud samaks tähtjaks.
- Põllumajanduslikuks tootmisteggevuseks kasutatava rohumaad või sööti jäetud maa kasutamine tootmiseks peab üldjuhul olema visuaalselt tuvastatav 1. septembri seisuga. KSM mesilaste korjealade rajamise lisategevuse rohumaa peab põllumajanduslik tegevus olema visuaalselt tuvastatav hiljemalt 15. septembril.
- Põllumajanduslik tootmine peab toimuma kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja loomakasvatuse tehnoloogiaid. Põllumajandusmaal kasvatatav põllumajanduskultuur peab olema külvatud, maha pandud või istutatud hiljemalt 15. juunil või peab põllumajandusmaad hoidma sama kuupäeva seisuga kesas.
- Püsirohumaa on lubatud hekseldada alates 5. juulist.
- Kui viljapuude ja marjapõõsaste kasvatamisel ei toimu põllumajanduslikku tootmist, siis peavad rohttaimedega kaetud reavahed ja võraalused olema niidetud või muul viisil hooldatud sarnaselt rohumaale samadeks tähtpäevadeks.
- Nii põllumajanduslik tootmine kui ka põllumajandusmaa hooldamine peab toimuma nii, et oleks välistatud ebasoovitava taimeistiku ulatuslik levik ning seda maad peab olema võimalik kasutada järgmisel kasvuperioodil põllumajanduslikuks tegevuseks ilma lisakuludeta.
- Põllumajandusmaa hooldamise nõudeid ja tähtaegu ei kohaldata rohumaa selle rajamise aastal, haljasväetisena kasutatava lühiajalise rohumaad sissekünni aastal ning heinaseemne ja heintaimede energiakultuurina kasvatamise korral.

Ühtne pindalatoetus (ÜPT) ning kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus (ROH)

Taotleja peab täitma nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid, otsetoetuste saamise üldiseid nõudeid ja ÜPT ning ROH toetuse saamise nõudeid (põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava, püsirohumaa säilitamise tava, ökoalade tava).

Taotleja peab täitma põllumajanduskultuuride mitmekesistamise nõudeid:

- Kui taotleja põllumaa suurus on 10-30 ha, peab ta kasvatama vähemalt kahte põllumajanduskultuuri, peamist kultuuri ei tohi olla rohkem kui 75%. Kui põllumaa suurus on üle 30 ha, peab ta kasvatama vähemalt kolme põllumajanduskultuuri, peamist kultuuri ei tohi olla rohkem

kui 75% ja kahte peamist kultuuri ei tohi olla kokku rohkem kui 95%. Taotleja peab täitma püsirohumaa säilitamise nõudeid:

- Ta peab säilitama oma eelmisel aastal taotlusele märgitud püsirohumaa pindala (lubatud on ka pindala suurendada). Taotlejad, kelle kasutuses on püsirohumaa tagasirajamise kohustuse arvutamise aluseks olnud maad, kuid kes ei ole 2017.-2019. aastal püsirohumaad tagasi rajanud, peavad 2020. a püsirohumaad tagasi rajama tagasirajamata hektarite ulatuses. Tagasirajatud püsirohumaa (TAR) kasutusotstarvet ei tohi muuta. Püsirohumaade, mis asuvad Natura 2000 võrgustiku alal ning mille muld on 100% ulatuses turvasmuld (keskkonnatundlik püsirohumaa), kasutusotstarvet ei tohi muuta ega seda maad üles künda.
- Taotleja peab täitma ökoalade nõudeid:
 - Kui tema kasutuses olev põllumaa on suurem kui 15 ha, tuleb sellest vähemalt 5% aktiivsest kasutusest kõrvale jätta. Võimalus on jätta maa kesaks, arvestada ökoala hulka HPK raames säilitatavad maastikuelemendid, kasvatada lühikese raieringiga madalmetsa paju ja/või kasvatada lämmastikku siduvaid põllumajanduskultuure puhaskultuurina või segus teiste kultuuridega vastavalt kehtestatud loetelule ja tingimusel, et lämmastikku siduvate põllumajanduskultuuride osakaal taimikus on üle 50%. Ökoalade näitamiseks peab taotleja lisama märke ökoalade loetelu vormile kuvatud ökoalana määratletud maastikuelemendi või maaharimispraktika rea lõppu.

Noore põllumajandustootja toetus (NPT)

Taotleja peab täitma nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid, otsetoetuste saamise üldiseid nõudeid ning ÜPT saamise nõudeid. Toetust makstakse kuni 39 ÜPT toetusõigusliku hektari eest. Esimesel ÜPT toetuse taotluse esitamise aastal peab noor põllumajandustootja olema kuni 40-aastane. Taotleja peab olema põllumajandusliku tegevusega alustanud esmakordselt. Toetust makstakse maksimaalselt 5 aastat alates esimesest NPT taotluse esitamisest ja tingimusel, et esimene NPT taotlus (mille põhjal määrati taotlejale NPT toetust) on esitatud viie aasta jooksul alates põllumajandusega alustamisest.

Puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetus (PKV)

Taotleja peab täitma nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid ja otsetoetuste saamise üldiseid nõudeid. Toetust makstakse PKV toetusõiguslike hektarite alusel, kui PKV toetusõiguslike kultuuride kasvupind on vähemalt 1 hektar. Toetusõiguslikud kultuurid on kehtestatud puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetuse [määruse lisas](#).

Väikepõllumajandustootja toetus (VPT)

Toetust saavad taotlejad, kes liitusid 2015. aastal VPT kavaga. Toetuse saamise eelduseks on vähemalt ühe otsetoetuse taotlemine ja selle nõuete täitmine. Kavaga liitunud taotlejale makstav toetus hõlmab kõikide taotletud otsetoetuste summat kokku ja maksimaalne väljamakstav summa saab olla kuni 1250 eurot aastas. VPT kavas jätkavale taotlejale ei kohaldu ROH toetuse nõuded ja nõuetele vastavuse süsteemi nõuded.

ÜLEMINEKUTOETUSED

Põllumajanduskultuuri üleminekutoetus (PTO)

Tootiskohustusest lahti seotud toetus, mida võib saada taotleja, kes taotleb ÜPT toetust ja kellele on määratud või kes omab põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse toetusõigust. Toetusõiguse kohta leiate infot kodulehelt Infokeskuse Info- ja abimaterjalide all olevalt [Toetusõiguste](#) lehelt.

Heinaseemne üleminekutoetus (SEL)

Tootiskohustusest lahti seotud toetus, mida võib taotleda taotleja, kellele on määratud või kes omab heinaseemne täiendava otsetoetuse toetusõigust. Ta peab tegelema põllumajandusliku tegevusega põllumajanduslikus majapidamises, kasvatades vähemalt ühe loomühiku jagu põllumajandusloomi või hoides korras vähemalt ühte hektarit põllumajandusmaad. Toetusõiguse kohta leiate infot kodulehelt Infokeskuse Info- ja abimaterjalide all olevalt [Toetusõiguste](#) lehelt.

MAAELU ARENGUKAVA 2014-2020 TOETUSED

MAK pindala- ja loomatoetuste saamise täpsed nõuded on vastavate meetmete määrustes ja juhendites „Abiks taotlejale“. Allpool on toetuste peamised tingimused ja nõuded.

PÕLLUMAJANDUSLIK KESKKONNATOETUS

1. Keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM)

1.1. Põhitegevus

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- Taotleja viib põhitegevust ellu viiel järjestikusel kalendriaastal.
- 2020. aastal ei saa uut KSM kohustust võtta.
- 2020. aastal saab 31.12.2019. aastal lõppenud kohustuseperioodi 1 aasta võrra pikendada.
- Olemasolevat kohustust saab suurendada kuni 20% esimese kohustuseaasta kohustuse aluse maa pindalast. Kui kohustust suurendatakse üle 20%, peab taotleja KSM taotluselust pindala vähendama selles ulatuses, et kohustuse suurenemine oleks kuni 20%.
- Taotleja peab kasvatama igal kalendriaastal põllumaal vähemalt kolme erinevat põllumajanduskultuuri, millest vähemalt üks peab olema teravili, kaunvil, rühvelkultuur, õli- või kiukultuur, muu tehniline kultuur, ravim- või maitsetaim, köögivil või maasikas.
- Minimaalne toetusõiguslik pind on vähemalt 1 ha suurune põllumaa, s.h kuni 4-aastane rohumaa.
- Viljavahelduse tagamiseks ei ole samal maal lubatud kasvatada teravilja kauem kui 3 järjestikusel aastal ja sama liiki põllukultuuri või köögivilja kauem kui 2 järjestikusel aastal. Ristõielisi põllumajanduskultuure ei või samal maal uuesti kasvatada enne 3 aasta möödumist.
- Vähemalt 15% toetusõiguslikul maal peab kasvatama liblikõielisi põllumajanduskultuure.

- Vähemalt 15% teraviljade (v.a mais ja tatar) sügisesel ja kevadisel külvipinnal kokku peab kasutama sertifitseeritud teraviljaseemet.
- Glüfosaati on keelatud kasutada põllukultuuridel ja köögiviljadel taimede tärkamisest, istutamisest või mahapanemisest kuni saagi koristamiseni, samuti haljaskesal ja haljasväetiseks kasvatatavatel taimedel ja põldudel, mille kohta taotletakse toetust mesilaste korjealade rajamise lisategevuse eest.
- Vähemalt 30% toetusõiguslikust maast peab olema 1. novembrist kuni 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all.
- Üle 20 ha suuruse toetusõigusliku maa ja sellega piirneva sõidukite liiklemiseks avalikult kasutatava tee vahele tuleb rajada või jätta 2–5 meetri laiune mitmeliigiline rohumaariba või muu maastiku joonelement.
- Taotleja peab korraldama mullaproovide võtmise ja mullaanalüüsid.
- Taotleja peab koostama viljavaheldus- ja väetamisplaani.
- Taotleja peab osalema keskkonnasõbraliku majandamise alg- ja täienduskoolitusel.
- Kui taotleja, kellel puudus KSM kohustus võtab kohustuse üle pärast kolmandat kohustuseaastat, ei nõuta algkoolitusel osalemist. KSM täienduskoolitusel osalemist ei nõuta, kui kohustus võetakse üle pärast neljandat kohustuseaastat.

1.2. Täiendav veekaitse lisategevus

- Taotlejal peab olema KSM põhitegevuse kohustus.
- 1-aastase kohustusega lisategevus.
- Vähemalt 50% kogu KSM toetusõiguslikust maast peab olema 1. novembrist kuni 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all.

1.3. Mesilaste korjealade rajamise lisategevus

- Taotlejal peab olema KSM põhitegevuse kohustus.
- 1-aastase kohustusega lisategevus.
- Taotlejal peab olema vähemalt 10 mesilasperet või kokkulepe mesinikuga, kellel on vähemalt 10 mesilasperet. Iga 0,5 ha korjetaimedega rajatud põllumaa kohta peab olema vähemalt 1 mesilaspere.
- Mesilaspered peavad olema registreeritud põllumajandusloomade registris taotlemise aasta 1. mai seisuga.
- Kuni 15. augustini tuleb kasvatada mesilasperedest kuni 200 meetri kaugusel puhaskultuurina vähemalt kolme KSM määruse lisas nimetatud taimeliiki, neist väikseima liigi kogupind ei tohi olla alla 20% kolmest peamisest korjetaimede pinnast.
- Toetuse taotlemiseks tuleb PRIAle esitada lisaks mesilasperede andmed.

1.4. Põllulindude soodustamise lisategevus

- KSM põhitegevuse olemasolul alates teisest kohustuseaastast elluviidav lisategevus.
- Püsirohuma ja MULD toetuse aluse põllumaa võib jätta üle aasta niitmata, hekseldamata või muul viisil hooldamata ulatuses, mis on väiksem või võrdne kohustuseaasta KSM toetusõigusliku maa pindalaga.

2. Piirkondlik mullakaitse toetus (MULD)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- Taotlejal on kohustus piirkondlikku mullakaitse tegevust ellu viia 5 järjestikusel kalendriaastal.
- 2020. aastal ei saa uut MULD kohustust võtta.
- 2020. aastal saab 31.12.2019. aastal lõppenud kohustuseperioodi 1 aasta võrra pikendada.
- Olemasolevat kohustust saab suurendada kuni 20% esimese kohustuseaasta kohustuse aluse maa pindalast. Kui kohustust suurendatakse üle 20%, peab taotleja taotlusalust pindala vähendama selles ulatuses, et kohustuse suurenemine oleks kuni 20%.
- Toetust antakse rohumaa (v.a keskkonnatundliku püsirohumaa) ja viljapuu- või marjaia kohta, mille põhimullaks on vähemalt 90% ulatuses turvasmullad või 90% ulatuses erodeeritud mullad. NB! Lühiajalise rohumaa vanuse arvutamisel ei arvestata nende aastatega, kui põllule taotletakse MULD toetust, st rohumaa vanuse arvestus peatub.
- Rohukamarat on lubatud uuendada ainult otsekülvi teel. Turvasmuldadel on rohumaa uuendamine lubatud üks kord kohustuseperioodi jooksul enne uue rohumaa rajamist samal aastal randaalimise ja freesimise teel. Rohumaa kündmine ei ole lubatud.
- Taotleja peab kogu majapidamise põllumajandusmaal täitma püsirohumaa säilitamisega seotud nõudeid.

3. Piirkondlik veekaitse toetus (VESI)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- Nitraaditundliku ala (NTA) põllumajandusmaal rakendatakse kahte tegevust:
 - 1) maa hoidmine rohumana 5-aastase kohustuseperioodi jooksul;
 - 2) 60% KSM toetusõiguslikust maast talvise taimkatte all hoidmine (samuti 5 aastal).
- 2020. aastal ei saa uut VESI kohustust võtta.
- Toetust maa rohumana hoidmise eest võib taotleda:
 - põllu kohta, mis asub vähemalt 50% ulatuses Pandivere ja Adavere-Põltsamaa NTAI asuval kaitsmata põhjaveega alal või olulisel allika- ja karstialal;
 - NTAI asuva põllu kohta, millel asub allikas või karstilehter.
- Taotlemisel on abiks e-PRIA kaardirakenduses olevad kaardikihid („Nitraaditundlik“, „NTA kaitsmata põhjaveega ala“, „Olulised allika- ja karstialad“, „Allikad ja karstilehtrid“).
- Mullaharimistoid tehes ei tohi maad künda, kultiveerida, koorida, äestada, randaalida ega freesida. Rohukamarat võib uuendada üksnes otsekülvi ja pealekülvi teel.
- Taotleja peab kogu majapidamise põllumajandusmaal täitma püsirohumaa säilitamisega seotud nõudeid.
- Olemasolevat maa rohumana hoidmise kohustust saab suurendada kuni 20% esimese kohustuseaasta kohustuse aluse maa pindalast. Kui kohustust suurendatakse üle 20%, peab taotleja taotlusalust pindala vähendama selles ulatuses, et kohustuse suurenemine oleks kuni 20%.
- Toetust maa talvise taimkatte all hoidmise eest võib taotleda üksnes NTAI asuva KSM toetusõigusliku maa kohta (v.a mustkesa ja sööt).
- Taotleja peab osalema veekaitsekoolitusel.

4. Keskkonnasõbraliku aianduse toetus

4.1. Keskkonnasõbraliku aianduse toetus puuvilja- ja marjakasvatuse eest (KSA)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2020. aastal ei saa uut KSA kohustust võtta.
- 2020. aastal saab 31.12.2019. aastal lõppenud kohustuseperioodi 1 aasta võrra pikendada.
- Olemasolevat kohustust saab suurendada kuni 15% esimese kohustuseaasta kohustuse aluse maa pindalast. Kui kohustust suurendatakse üle 15%, peab taotleja taotlusalust pindala vähendama selles ulatuses, et kohustuse suurenemine oleks kuni 15%.
- Taotlejal on kohustus KSA toetuse nõudeid järgida 5 järjestikusel kalendriaastal.
- Minimaalne toetusõiguslik pind on 0,30 ha.
- Toetusõiguslikus puuviljaaias peab kasutama feromoonpüüniseid, samuti tuleb paigaldada bioloogilist mitmekesisust suurendavaid elemente (lindude pesakastid, röövlindude istumiskohad, putukapesad või mesitarud).
- Toetusõiguslikul maal peab viljapuude ja marjapõõsaste reavahed hoidma vähemalt 2/3 ulatuses rohukamaras.
- Toetusõigusliku maa iga põllu ühel küljel peab hiljemalt kohustuseperioodi teise aasta 1. mai seisuga olema nõuetekohane kaitsehekk.
- Taotleja peab läbima keskkonnasõbraliku aianduse koolituse.
- Taotleja peab korraldama mullaproovide võtmise ja analüüsimise.

4.2 Keskkonnasõbraliku aianduse toetus köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimakasvatuse ning maasikakasvatuse eest (KSK)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik, kellel peab taotlemise aastal olema kehtiv KSM toetuse kohustus.
- Tegemist on 1-aastase lisategevusega.
- Minimaalne toetusõiguslik pind on 0,30 ha.
- Toetust makstakse kuni kümne hektari ravim- ja maitsetaimede kasvatamise eest.
- Köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimakasvatuse puhul on toetusõiguslikul maal keelatud kasutada glüfosaati.
- Köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimakasvatuse puhul peab teenindusala hoidma rohukamaras.
- Maasikakasvatuse puhul on nõutud multši kasutamine ridade peal ja reavahed peavad olema kas multšiga kaetud või rohukamaras.
- Taotleja peab läbima keskkonnasõbraliku aianduse koolituse.
- Taotleja peab korraldama mullaproovide võtmise ja analüüsimise.

5. Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus (SORT)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2020. aastal ei saa uut SORT kohustust võtta.
- 2020. aastal saab 31.12.2019. aastal lõppenud kohustuseperioodi 1 aasta võrra pikendada.
- Taotlejal on kohustus kasvatada kohalikku sorti taimi 5 järjestikusel kalendriaastal.
- Põllukultuuridest on toetusõiguslikud talirukkisort „Sangaste“, kartulisort „Ando“, põldhernesort „Mehis“, põldoasort „Jõgeva“ ja valge ristiku sort „Jõgeva 4“. Lubatud on kasutada üksnes sertifitseeritud seemet.

- Igal toetusõiguslikul põllukultuuril on erinev minimaalne külvinorm ja minimaalne toetusõiguslik pind.
- Viljapuude ja marjapõõsaste kasvatamisel makstakse toetust istikute kohta ja kasvatama peab vähemalt 10 erinevat sorti viljapuid, kokku vähemalt 20 tükki (ühel pookealusel üks sort) või vähemalt 5 erinevat sorti marjapõõsaid, kokku vähemalt 10 tükki. Liikide ja sortide nimekiri on [määruse lisas](#). Istikud peavad olema pärit taimetervise registrisse kantud isikut.
- Viljapuudele ja marjapõõsastele toetuse taotlemisel tuleb esitada kohalike sortide loetelu (e-PRIAs vorm MT64).
- Taotleja esitab nõuetekohase sordi ehtsust tõendava dokumendi PRIAle hiljemalt 15. juuniks.
- Viljapuude ja marjapõõsaste reavahed peavad olema vähemalt 2/3 ulatuses rohukamaras ja niidetud või karjatatud.
- Põllukultuure tuleb kasvatada vähemalt õitsemisfaasini.

6. Ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL)

- Taotlejal on kohustus ohustatud tõugu looma pidada 5 järjestikusel kalendriaastal.
- Taotleja peab igal kohustuseaastal pidama vähemalt ühte toetusõiguslikku eesti hobust, eesti raskevehobust, tori universaalsuuna või vana-tori suuna hobust, eesti maatõugu veist, kihnu maalamast või vähemalt 350 eesti vutti.
- Iga tõu kohta algab eraldi kohustus.
- 2020. aastal saab 31.12.2019. aastal lõppenud kohustuseperioodi 1 aasta võrra pikendada.
- 2020. aastast võib toetust taotleda kohustuseaasta 2. mai seisuga vähemalt kuue kuu vanuse, [põllumajandusloomade aretuse seaduse](#) § 3 lõike 5 kohaselt saadud ja tõuraamatu lisaosas A registreeritud eesti raskevehobuse kohta, kes on nõuetekohaselt identifitseeritud, kelle andmed on nõuetekohaselt põllumajandusloomade registrisse kantud ning kelle üle peetakse nõuetekohast arvestust.
- Kihnu maalamba pidamise eest makstakse toetust 30 eurot aastas lamba kohta. Toetusõiguslik on 2. mai seisuga vähemalt kuuekuune, puhtatõuline, tõuraamatu põhiossa kantud või põhiosas registreeritud kihnu maalammas, kelle puhul on täidetud üldised lammaste identifitseerimise ja registreerimise nõuded.
- Lisatoetust võib taotleda eesti maatõugu lehma eest, kes osaleb jõudluskontrollis või on eelmisel aastal andnud tõendatud päritoluga puhtatõulise järglase; või tõuraamatusse kantud eesti maatõugu pulli pidamise eest.
- Toetuse taotlemiseks tuleb esitada loomade andmed (e-PRIAs vorm MT60B).

7. Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus (PLK)

- Enne taotluse esitamist PRIAle tuleb esitada e-PRIA kaudu Keskkonnaametile (KeA) andmed hooldatavatest poollooduslikest kooslustest, millele KeA annab nõusoleku hooldamistingimuste kohta. KeA ei anna hooldamistingimuste kohta nõusolekut, kui ala, mille kohta toetust taotletakse, ei vasta PLK määruse §-s 5 sätestatud nõuetele. KeA annab aladele kooskõlastusi alates 2. maist.
- Taotlejal on kohustus hooldada poollooduslikku kooslust 5 järjestikusel kalendriaastal.
- Toetust võib taotleda poolloodusliku koosluse kohta, mis asub [looduskaitse seaduse](#) § 4 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud kaitstaval loodusobjektil ning on niitmise või karjatamise teel hooldatav. Toetusõiguslik on vähemalt 0,1 ha suurune poolloodusliku koosluse ala.

- 2020. aastast alates saavad taotlejad taastamisest tulnud puisniidu hooldamiseks valida hooldamise võttena ka karjatamise. Puisniidu karjatamise korral on ühikumäär 250 eurot/ha.
- 2020. aastal saab 31.12.2019. aastal lõppenud kohustuseperioodi 1 aasta võrra pikendada.
- Ala tohib niita alates kuupäevast, mis on sätestatud kaitse-eeskirjas, kaitsekorralduskavas ja/või liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavas või KeA määratud tähtpäevast alates. Kui neis dokumentides ei ole kuupäeva sätestatud, on niitmine lubatud alates 10. juulist.
- Niidetav poollooduslik kooslus peab olema niidetud ja niide kokku kogutud 1. septembriks. Kokkukogutud niide peab olema ära veetud taotluse esitamisele järgneva aasta 1. aprilliks, kui Keskkonnaamet ei näe ette teisiti.
- Karjatamisega tuleb alustada kaitse-eeskirjas, kaitsekorralduskavas või liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavas sätestatud tähtpäeval. Kui neis dokumentides ei ole tähtpäeva sätestatud, võib karjatamisega alustada enda valitud ajal eeldusel, et KeA on andnud selleks nõusoleku.
- Rannaaladel tuleb karjatamisega alustada hiljemalt 31. mail. Kui KeA on andnud nõusoleku, et karjatamine võib toimuda alates muust tähtpäevast või kui muu tähtpäev on ette nähtud kaitse-eeskirjas, kaitsekorralduskavas või liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavas, siis tuleb karjatamisega alustada nimetatud tähtpäeval.
- Rannaniidul ja loopealsel on lubatud ainult karjatamine. Niitmine on lubatud vaid KeA nõusolekul.
- Karjatamise tulemusena peab kogu taotletaval alal olema 1. oktoobriks visuaalselt tuvastatav, et loomad on seal toitunud - rohustu on vähemalt 50% ulatuses madalaks söödud ja ülejäänud ala peab olema samuti valdavalt söödud rohustuga.
- Kord kohustusperioodi jooksul peab taotleja osalema KeA korraldataval poolloodusliku koosluse hooldamise koolitusel.
- Puisniidu ja muu niidu kooslustele, kuhu on moodustatud taotleja avalduse alusel põllumassiiv, võib taotleda lisaks PLKle ka ühtset pindalatoetust.
- Täpsemad nõuded on [määruses](#).

MAHEPÕLLUMAJANDUSELE ÜLEMINERU TOETUS JA MAHEPÕLLUMAJANDUSEGA JÄTKAMISE TOETUS (MAH)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2020. aastal ei saa uut MAH toetuse kohustust võtta.
- 2020. aastal saab 31.12.2019. aastal lõppenud kohustuseperioodi 1 aasta võrra pikendada.
- **MAH kohustust suurendada ei saa.** Erandina saavad 2020. aastal MAH esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindala kuni 15 protsenti suurendada maaeluministri 9. septembri 2016. a määruse nr 53 „Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus“ kohased toetuse saajad, kelle noore ettevõtja toetuse taotluse rahuldamise otsus on tehtud 2018. või 2019. aastal. Kui kohustust suurendatakse üle 15%, peab taotleja taotlusalust pindala vähendama selles ulatuses, et kohustuse suurenemine oleks kuni 15%.
- Toetust antakse mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminekuks ning mahepõllumajandusliku tootmisega jätkamiseks 5 järjestikuse kalendriaasta jooksul. Üleminekutoetust makstakse kuni kahel esimesel kohustuseaastal.
- Kui ettevõttes on mahepõllumajanduslikult peetavaid loomi või kodulinde, siis võib taotleda täiendavat toetust toetusõigusliku rohumaa ning teravilja-, kaunvilja-, õli- ja kiukultuuri ning muude tehniliste kultuuride kohta. Ühikumäära suurendatakse kohustuseaastal taotleja nimel põllumajandusloomade registris olevate mahetunnustatud veiste, lammaste, kitsede keskmise arvu alusel. Sigade, küülikute ja kodulindude pidamise eest suurendatakse ühikumäära PMA

poolt taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal kindlakstehtud loomade keskmise arvu alusel.

- Sertifitseeritud maheseemnega teravilja ja/või kartuli kasvatamisel võib taotleda kõrgema ühikumääraga toetust.
- Viljavahelduse nõudeid peab järgima kogu ettevõtte põllumaal. Samal põllul ei või kasvatada teravilja kauem kui 3 järjestikusel aastal ja sama liiki põllukultuuri või köögiviljakultuuri kauem kui 2 järjestikusel aastal. Ristõieliste sugukonda kuuluvaid põllumajanduskultuure ei või samal põllul uuesti kasvatada enne 3 aasta möödumist. Nõude hindamisel arvestatakse eelnevatel aastatel põllul kasvatatud kultuuridega, sõltumata kohustuseperioodi algusest ja eelnevatest maakasutajatest.
- Igale kohustuseaastal peab kasvatama vähemalt 20% kogu ettevõtte põllumaal liblikõieliste sugukonda kuuluvaid põllumajanduskultuure. Põllumaaks loetakse ka rohumaa põld, millel on vähem kui 6 järjestikust aastat kasvanud heintaimede segu.
- Igale kohustuseaastal peab hoidma vähemalt 20% kogu ettevõtte põllumaast 1. novembrist kuni järgneva aasta 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all.
- Taotlejal peavad olema kogu ettevõtte põllumaa iga kuni 5 ha kohta iga kohustuseaasta 1. detsembriks kehtivad mullaproovid.
- Taotleja peab osalema mahepõllumajandusliku tootmise alg- ja täienduskoolitusel. Kui kohustus võetakse üle pärast neljandat kohustuseaastat ja ülevõtjal puudub varasemast kehtiv kohustus, ei nõuta algkoolitusel, täienduskoolitusel ega õppepäeval osalemist.

NATURA 2000 ALAL ASUVA PÕLLUMAJANDUSMAA KOHTA ANTAV TOETUS (NAT)

Toetust võib taotleda vabariigi valitsuse kinnitatud [“Natura 2000 võrgustiku alade – linnualade ja loodusalade nimekirja”](#) kantud Natura 2000 alal asuva vähemalt 0,30 ha suuruse põllu või põlluosa kohta. NAT toetuse kohustus on üheaastane, selle saamiseks tuleb taotlejal täita kalendriaasta jooksul kaitseala, hoiuala või püsielupaiga kaitsekorraast tulenevaid nõudeid.

LOOMADE HEAOLU TOETUS (LHT)

- 1-aastase kohustusega toetus loomade heaolu soodustavate tegevuste elluviimise eest.
- Taotleja peab kohustuseaastal pidama toetusõiguslikke veiseid, vasikaid, hobuseid, sigu, lambaid ja kitsi kokku vähemalt 2 loomühiku ulatuses või vähemalt 50 toetusõiguslikku munakana.
- Toetust võib taotleda kohustuseaasta 2. mai seisuga põllumajandusloomade registris taotleja nimele registreeritud nõuetekohase hobuse, veise, vasika, lamba või kitse kohta, 31. märtsi seisuga registreeritud sea kohta või taotleja majapidamises eelnenud aasta 1. maist kuni kohustuseaasta 30. aprillini peetud munakanade keskmise arvu kohta.
- Taotluseluseid veiseid, vasikaid ja hobuseid tuleb karjas hoida kuni 31. augustini. Lammaste ja kitsede loomagrupperi tuleb karjas hoida kuni 31. augustini.
- Toetust ei saa taotleda looma kohta, kes on kantud mahepõllumajanduse registrisse mahepõllumajanduslikult peetava loomana.
- Veiste ja vasikate kohta LHT taotlemisel tuleb loomi karjatada 1. juunist kuni 31. augustini vähemalt taotlusel märgitud arvul. Rohumaid ei tohi üle karjatada.
- Piimatõugu vasikate põhitgevuse nõuete täitmise eest toetuse taotlemisel tuleb nudistamisel kasutada üldanesteesiat koos analgeesiaga või sedatsiooni koos lokaalanesteesia ja

analgeesiaga. Piimatõugu vasikate rühmana pidamisel peab olema ühissulus vähemalt 2 m² vaba põrandapinda iga vasika kohta ja kogu põrandapind peab olema pehme allapanuga kaetud.

- Hobuste kohta toetuse taotlemisel tuleb loomi karjatada 1. juunist kuni 31. augustini vähemalt taotlusel märgitud arvul. Täkkudele tagatakse karjatamisperioodil pääs karjamaale või väliaedikusse. 1 ha rohumaal kohta peab olema kuni 1,4 loomühikut karjatatavaid loomi. Rohumaid ei tohi üle karjatada.
- Lammaste või kitsede kohta toetuse taotlemisel tuleb vahetada karjamaid ning lisaks muule söödale peab kasvatama loomadele sööda täienduseks ja tervise tugevdamiseks vähemalt viit nõuetekohast põllumajanduskultuuri. Rohumaid ei tohi üle karjatada.
- Sigade kohta toetuse taotlemisel tuleb märkida loomakasvatushoone kaupa, kas taotleja taotleb hoones peetavate sigade kohta toetust allapanul peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmise eest (eraldi tuleb märkida ka hoones olevate emiste arv) või suuremal pinnal peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmise eest. Samas hoones peetavate sigade kohta ei saa taotleda mõlemat toetust.
- Allapanul peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmisel tuleb tagada sigadele allapanuks põhk või hein, sigade pidamise ruumi põrand peab olema allapanuga kaetud ja lamamisala peab olema kuiv, puhas ning looma jaoks mugav. Alla seitsmepäevaste sigade kastreerimisel tuleb kasutada lokaalanesteesi ja analgeesi või üldanesteesi koos analgeesiaga.
- Suuremal pinnal peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmisel peab sigade pidamise ruumi olema paigaldatud vähemalt üks kaamera, mis edastab pildi peetavatest sigadest taotleja või tema määratud isiku mobiiltelefonile või arvutisse. Üle 85-kilogrammiga kehakaaluga sea kohta tuleb rühmasulus (va tiined emised ja seemendatud nooremised) tagada kümme protsenti suurem pidamispiind ja kuni 85-kilogrammiga kehakaaluga sea kohta tuleb rühmasulus tagada 15 protsenti suurem pidamispiind võrreldes põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruses nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ sätetstatuga. Alla seitsmepäevaste sigade kastreerimisel tuleb kasutada lokaalanesteesi ja analgeesi või üldanesteesi koos analgeesiaga.
- Munakanade kohta toetuse taotlemisel peab taotleja oma majapidamises 1 m² munakanade pidamise ruumi põrandapinna kohta kuni kaheksat kana.
- Lisaks on võimalik toetust taotleda koolituse lisategevuse täitmise eest. Arvesse lähevad kuni 15. juunini läbitud loomade heaolu või loomade tervishoiu koolitused ja infopäevad.

Taotluse ja taotleja kontrollimine

PRIA kontrollib administratiivselt (registrite põhjal, varasemate aastate taotluste abil) kõiki esitatud taotlusi ning kohapeal kontrollvalimitesse (vähemalt 5% iga meetme kohta) hõlmatud taotlejaid. Võimalusel tehakse pindalade mõõtmised arvutiekraanil, kasutades mõõtmisteks samal aastal tehtud pilte. Niitmist seiratakse kevadest sügiseni väiksema lahutusvõimega satelliidipiltide aegridade abil. Sõltuvalt toetuse liigist on kontrolli kaasatud Keskkonnaamet, Põllumajandusamet, Veterinaar- ja Toiduamet ning Keskkonnainspeksioon.

Kontrolli toimumisest teatatakse üldjuhul ette. Kohapeal mõõdetakse vajadusel põldude pindala GPS-seadmega, kontrollitakse taotlusel esitatud andmete vastavust tegelikkusele ning toetuse saamise nõuete täitmist.

Nõuetele vastavuse süsteemi nõuete täitmist kontrollitakse kohapeal vähemalt 1% taotlejate hulgast. Lisaks PRIAle, kontrollivad nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid ka Keskkonnainspeksioon, Põllumajandusamet ning Veterinaar- ja Toiduamet.

Kohapealse kontrolli leiud fikseerib inspektor kontrollaruandes. Sellest saadetakse Teile koopia juhul, kui kohapealses kontrollis on mõõdetud pindala ja/või on leitud nõuete rikkumisi. Kui Te ei ole

nõus mõõtmiste tulemustega või nõuete rikkumise tuvastamisega, siis on võimalik kohe kontrollaruandes või pärast kohapealset kontrolli anda täiendavaid selgitusi.

Toetuste vähendamine

Sarnaselt 2019. aastale võib ka 2020. aastal Euroopa Liidu otsetoetuste eelarve puudujäägi tõttu rakendada finantsdistiipliini kohaldamisest tulenev otsetoetuste vähendamine.

Kui kõigi nõuetele vastavate MAK 2014-2020 toetuse taotluste rahastamise summa ületab tegevuse liigile eelarveaastaks määratud eelarve, vähendatakse toetuse ühikumäära ulatuses, mis on vajalik kõigi nõuetele vastavate taotluste rahuldamiseks maksimaalsel võimalikul määral.

Otsetoetuste piiramine

Kui taotleja ÜPT summa ületab 150 000 eurot, vähendatakse ületavat osa 5% võrra. Taotlejal on võimalik esitada PRIA-le 15. augustiks andmed oma ettevõtte töötajate tööjõukulude kohta (põllumajandusliku tegevusega seotud tööjõukulude vorm). Tööjõukulud arvestatakse ÜPT kogusummast maha ning alles seejärel tehakse vähendus juhul, kui summa on endiselt suurem kui 150 000 eurot.

Toetuse määramine ja taotluse rahuldamata jätmine

Otsetoetuste ja üleminekutoetuste ühikumäärad otsustab PRIA 1. detsembriks. MAKi toetuste ühikumäärad on kehtestatud meetmete määrustes, kuid need võivad väheneda, kui toetust taotletakse suuremale ühikute arvule kui eelarve või [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1305/2013](#) II lisas kehtestatud maksimaalsed toetusmäärad hektari kohta maksta võimaldavad.

Ühikumäärade kohta leiab infot kodulehelt infokeskuse Info- ja abimaterjalide all olevalt [Ühikumäärade](#) lehelt.

PRIA peadirektor otsustab toetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise:

- Otsetoetuste ja üleminekutoetuste kohta hiljemalt 10. detsembriks 2020. a;
- Perioodi 2014-2020 MAK kõigi meetmete (KSM, MUL, VES, KSA, KSK, SORT, MAH, PLK, OTL, NAT ja LHT) kohta hiljemalt 10. veebruariks 2021.a.
- Kõik toetused makstakse välja hiljemalt 30. juuniks 2021.a.

Edukat taotlemist!

KUST SAAB ABI?

Kogu info taotlemiseks on PRIA koduleheküljel www.pria.ee (vt alalehti „Põllud ja metsandus“, „Loomad ja kalandus“, „Nõuetele vastavus“).

PRIA teenistujad ei tohi teid aidata taotluse sisulisel koostamisel või kaartide joonistamisel, kuid võivad teid juhendada e-PRIA kasutamisel, selgitada taotluse väljade sisu ning jagada infomaterjale. Abi saamiseks saate pöörduda nõuandekeskuse konsulentide poole, kelle andmed leiате koduleheküljelt <https://www.pikk.ee/kontakt/>.

PRIA keskus

Tähe 4, Tartu 51010, koduleht www.pria.ee

- Pindalatoetuste, sh põllumassiivide info: **737 7679**, info@pria.ee
- Registrate infotelefon (kliendiandmed): **731 2311**
- Taotluse esitamise ja kliendi arvuti kasutamise eelregistreerimine: maakondlike teenindusbüroode [infotelefonid](#), <http://web.pria.ee/broneering/>
- e-PRIA <https://www.pria.ee/info> ja abi: **737 7679**, info@pria.ee

PRIA maakondlike teenindusbüroode aadressid ja infotelefonid

Harjumaa	Teaduse 2, Saku 75501	639 1640
Hiiumaa	Mäe 2, Käina 92101	463 6667
Ida-Virumaa	Pargi 15, Jõhvi 41589	336 6767
Jõgevamaa	Ravila 10, Jõgeva 48306	776 2811
Järvamaa	Pärnu tn 58, Paide 72712	385 9901
Läänemaa	Jaani 10, Haapsalu 90502	472 2040
Lääne-Viru	Võidu 38, Rakvere 44313	326 4640
Põlvamaa	Puuri tee 1, Põlva 63308	799 9380
Pärnumaa	Haapsalu mnt 86, Pärnu 80010	449 9081
Raplamaa	Kuusiku tee 6, Rapla 79511	489 0241
Saaremaa	Tolli 6, Kuressaare 93813	453 0491
Tartumaa	Tähe 4, Tartu 51010	737 7680
Valgamaa	Aia 17, Valga 68203	766 0001
Viljandimaa	Vabaduse plats 4, Viljandi 71020	434 2252
Võrumaa	Katariina 7, Võru 65608	782 1833